

**คำถามพร้อมธงคำตอบวิชา
กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา
การสอบความรู้ชั้นเนติบัณฑิต
สมัยที่ ๕๓ ปีการศึกษา ๒๕๕๓**

ข้อ ๑. คำถาม นายโตลักรถยนต์เก๋งคันหนึ่งของนายเต็มในท้องที่สถานีตำรวจนครบาลตลิ่งชันซึ่งนายเต็มร้องทุกข์ไว้แล้ว ต่อมานายโตได้นำรถยนต์ของกลางไปขายให้นายเต็มในท้องที่สถานีตำรวจภูธรอำเภอสามพรานและถูกจับกุมตัวได้พร้อมรถยนต์ของกลางในท้องที่นั้น พนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรอำเภอสามพรานได้สอบสวนนายโตและนายเต็มผู้ต้องหาโดยกล่าวหาว่าร่วมกันลักทรัพย์หรือรับของโจรซึ่งผู้ต้องหาปฏิเสธเสร็จแล้ว จึงได้ส่งตัวผู้ต้องหาทั้งสองพร้อมด้วยรถยนต์ของกลาง บันทึกการจับกุมและบันทึกคำให้การของผู้ต้องหาทั้งสองไป ยังพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจนครบาลตลิ่งชันเพื่อดำเนินคดี

พนักงานสอบสวนสถานีตำรวจนครบาลตลิ่งชันสอบสวนนายโตและนายเต็มผู้ต้องหา นายโตรับสารภาพในข้อหาลักทรัพย์ ส่วนนายเต็มรับสารภาพในข้อหารับของโจร โดยผู้ต้องหาทั้งสองให้การด้วยว่าไม่ประสงค์จะใช้บันทึกคำให้การปฏิเสธของตนที่พนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรอำเภอสามพรานสอบสวนและบันทึกไว้เป็นคำให้การต่อพนักงานสอบสวนนี้แต่อย่างใด พนักงานสอบสวนสถานีตำรวจนครบาลตลิ่งชันเห็นว่าเมื่อผู้ต้องหาทั้งสองมีความประสงค์ดังกล่าว ประกอบกับเห็นว่าบันทึกคำให้การปฏิเสธของผู้ต้องหาทั้งสองไม่เป็นประโยชน์ต่อรูปคดี จึงไม่นำบันทึกคำให้การปฏิเสธของผู้ต้องหาทั้งสองนั้นรวมเข้าสำนวนไว้

ดังนี้ ให้วินิจฉัยว่า พนักงานสอบสวนท้องที่ใดในสองท้องที่ดังกล่าวมีอำนาจสอบสวนและเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบในการสอบสวนคดีนี้ และ

การที่พนักงานสอบสวนสถานีตำรวจนครบาลตลิ่งชันไม่นำบันทึกคำให้การปฏิเสธของผู้ต้องหาทั้งสองรวมเข้าสำนวนไว้ นั้นชอบด้วยกฎหมายหรือไม่

ธงคำตอบ การที่นายโตหลักทรัพย์รถยนต์เก๋งของนายเต็มในท้องที่สถานีตำรวจนครบาลตลิ่งชันอันเป็นความผิดฐานลักทรัพย์กรรมหนึ่ง และการที่นายเต็มรับซื้อรถยนต์ของกลางในท้องที่สถานีตำรวจภูธรอำเภอสามพราณ อันเป็นความผิดฐานรับของโจรอีกกรรมหนึ่งนั้น ถือได้ว่าเป็นความผิดหลายกรรมกระทำลงในท้องที่ต่าง ๆ กัน พนักงานสอบสวนในท้องที่หนึ่งท้องที่ใดที่เกี่ยวข้องคือพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจนครบาลตลิ่งชันและพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรอำเภอสามพราณมีอำนาจสอบสวนคดีนี้ได้ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๙ วรรคหนึ่ง (๔)

ส่วนพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบในการสอบสวนคดีนี้ ได้แก่พนักงานสอบสวนท้องที่สถานีตำรวจนครบาลตลิ่งชันซึ่งเป็นท้องที่ที่พบการกระทำผิดก่อนจากการร้องทุกข์ของนายเต็มผู้เสียหาย ทั้งนี้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๙ วรรคสอง (ข) ซึ่งกำหนดให้พนักงานสอบสวนซึ่งท้องที่ที่พบการกระทำผิดก่อนอยู่ในเขตอำนาจ เป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ ส่วนพนักงานสอบสวนท้องที่สถานีตำรวจภูธรอำเภอสามพราณซึ่งเป็นท้องที่ที่จับผู้ต้องหาได้อยู่ในเขตอำนาจ แต่จับผู้ต้องหาได้ภายหลังจากพนักงานสอบสวนท้องที่สถานีตำรวจนครบาลตลิ่งชันพบการกระทำผิดก่อนอยู่ในเขตอำนาจนั้น จึงมิใช่พนักงานสอบสวน ผู้รับผิดชอบในการสอบสวนคดีนี้ ตามมาตรา ๑๙ วรรคสอง (ก) แห่งกฎหมาย ดังกล่าว

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๓๙ บัญญัติให้พนักงานสอบสวนบันทึกการสอบสวนตามหลักทั่วไปในประมวลกฎหมายนี้ อันว่าด้วยการสอบสวน และให้เอาบันทึกเอกสารอื่นซึ่งได้มา อีกทั้งบันทึกและเอกสารทั้งหลาย ซึ่งเจ้าพนักงานอื่นผู้สอบสวนคดีเดียวกันนั้นส่งมารวมเข้าสำนวนไว้ ดังนั้นการที่พนักงานสอบสวนสถานีตำรวจนครบาลตลิ่งชันไม่นำบันทึกคำให้การของนายโตและนายเต็มผู้ต้องหาทั้งสองที่ให้การปฏิเสธไว้ต่อพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรอำเภอสามพราณรวมเข้าสำนวนไว้ โดยอ้างว่าผู้ต้องหาทั้งสอง

มีความประสงค์เช่นนั้นประกอบกับเห็นว่าบันทึกคำให้การปฏิเสธของผู้ต้องหาทั้งสองไม่เป็นประโยชน์ต่อรูปคดี จึงไม่ชอบด้วยบทกฎหมายดังกล่าวข้างต้น (เทียบคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๙๒๙/๒๕๓๗)

ข้อ ๒. คำถาม นายสดลักเอาไก่ชนพันธุ์ดีของนายชอบไปจำนวน ๒ ตัว ซึ่งนายชอบซื้อมาในราคาตัวละ ๒,๐๐๐ บาท เมื่อลักมาแล้วนายสดเกิดหิวจึงฆ่าไก่ทำอาหารรับประทานเสียหนึ่งตัว ส่วนที่เหลืออีกหนึ่งตัวนายสดได้นำไปขายให้นายแสงในราคา ๕๐๐ บาท นายแสงรู้ว่าไก่ที่รับซื้อไว้เป็นไก่ชนพันธุ์ดีที่นายชอบรักมาก เพราะนำไปแข่งขันชนะเงินเดิมพันมาเป็นจำนวนมาก จึงให้คนไปบอกนายชอบให้มาไถเอาไก่ตัวนี้ไปในราคา ๑๐,๐๐๐ บาท นายชอบยินยอมชำระเงินค่าไถจำนวน ๑๐,๐๐๐ บาท แล้วรับเอาไก่ของตนคืนมาจากนายแสง ต่อมานายชอบได้ไปร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนขอให้ดำเนินคดีแก่นายสดฐานลักทรัพย์ และขอให้ดำเนินคดีแก่นายแสงฐานรับของโจร พนักงานอัยการได้รับสำนวนจากพนักงานสอบสวนมาพิจารณาแล้วมีคำสั่งฟ้องผู้ต้องหาทั้งสองตามข้อกล่าวหา ก่อนยื่นฟ้องนายชอบได้มาขอให้พนักงานอัยการเรียกร้องให้จำเลยทั้งสองชดใช้ราคาไก่ทั้งสองตัวที่ถูกลักและต้องไถคืนมาให้แก่ตนด้วย โดยนายชอบคิดราคาไก่เป็นเงินตัวละ ๑๐,๐๐๐ บาท เท่ากับจำนวนค่าไถที่ตนได้จ่ายให้แก่นายแสงไปรวมเป็นราคาไก่ทั้งสิ้น ๒๐,๐๐๐ บาท

ดังนี้ พนักงานอัยการจะสามารถเรียกร้องราคาไก่แทนนายชอบผู้เสียหายจากผู้ใดได้บ้างหรือไม่ เพียงใด

ธงคำตอบ คดีนี้พนักงานอัยการมีคำสั่งฟ้องนายสดฐานลักทรัพย์ และมีคำสั่งฟ้องนายแสงฐานรับของโจร อันเป็นประเภทความผิดที่พนักงานอัยการอาจเรียกทรัพย์สินหรือราคาแทนนายชอบผู้เสียหายได้ แต่จะต้องได้ความว่าผู้เสียหายมีสิทธิที่จะเรียกร้องทรัพย์สินหรือราคาที่เขาสูญเสียไปเนื่องจากการกระทำผิดคืน ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๔๓

นายชอบผู้เสียหายถูกลักไก่ไปจำนวน ๒ ตัว แต่ไถคืนมาได้ ๑ ตัว นายชอบย่อมมีสิทธิที่จะเรียกร้องทรัพย์สินหรือราคาไก่ได้แต่เฉพาะไก่ตัวที่ยัง

ไม่ได้คืนเท่านั้น ไก่ตัวที่ไถ่กลับคืนมาได้ยอมมิใช้ทรัพย์สินที่สูญหายไปเนื่องจากการกระทำผิด สำหรับเงินค่าไถ่ไก่จำนวน ๑๐,๐๐๐ บาท ที่นายชอบจ่ายไปจากการกระทำผิดฐานรับของโจรของนายแสง มิใช่ทรัพย์สินหรือราคาที่ผู้เสียหายเสียไปเนื่องจากการกระทำผิดฐานรับของโจร พนักงานอัยการไม่มีอำนาจที่จะเรียกร้องเงินจำนวนนี้แทนผู้เสียหายได้ (คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๔๒/๒๕๐๗)

ไก่ตัวที่ยังไม่ได้คืนเป็นทรัพย์สินที่นายชอบผู้เสียหายสูญหายไปจากการกระทำผิดฐานลักทรัพย์ของนายสด เมื่อลักไปแล้วนายสดก็ฆ่าทำเป็นอาหารรับประทาน นายแสงมิได้เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดในไก่ตัวนี้ พนักงานอัยการยอมไม่อาจเรียกร้องให้นายแสงชดใช้ราคาค่าไก่ตัวที่ถูกฆ่าให้แก่นายชอบผู้เสียหายได้ คงเรียกได้แต่เฉพาะจากนายสดเท่านั้น โดยสามารถเรียกให้นายสดชดใช้ราคาค่าไถ่ได้เพียงจำนวน ๒,๐๐๐ บาท ตามราคาที่นายชอบผู้เสียหายซื้อมาเท่านั้น

ข้อ ๓. คำถาม นายชัยและนายรุจน์ ร่วมกันลักทรัพย์ผู้อื่น เจ้าพนักงานตำรวจจับนายชัยได้นำส่งพนักงานสอบสวนทำการสอบสวนแล้วให้ประกันตัวไปต่อมานายชัยหลบหนีไป ส่วนนายรุจน์ยังจับตัวไม่ได้ พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ เห็นว่า การสอบสวนเสร็จแล้ว โดยทำความเห็นอย่างใดอย่างหนึ่งว่า

- (ก) ควรสั่งไม่ฟ้อง นายชัย และนายรุจน์
- (ข) ควรสั่งฟ้องนายชัย และนายรุจน์

ถ้าพนักงานสอบสวนส่งสำนวนการสอบสวนพร้อมความเห็นดังกล่าวข้างต้นต่อพนักงานอัยการ ให้วินิจฉัยว่า พนักงานอัยการจะรับสำนวนจากพนักงานสอบสวนได้หรือไม่ เพียงใด

ธงคำตอบ ตามปัญหา เป็นกรณีรู้ตัวผู้กระทำความผิด และนายชัยถูกควบคุมไว้แล้วปล่อยชั่วคราวไป ส่วนนายรุจน์ยังจับตัวไม่ได้ ดังนั้น

(ก) กรณีพนักงานสอบสวนมีความเห็นควรสั่งไม่ฟ้องผู้ต้องหาทั้งสองคน พนักงานสอบสวนสามารถส่งสำนวนการสอบสวนทั้งหมดพร้อมด้วยความเห็นไปยังพนักงานอัยการได้ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๔๑, ๑๔๒ วรรคสอง พนักงานอัยการจึงรับสำนวนนั้นไว้พิจารณาได้

(ข) กรณีพนักงานสอบสวนมีความเห็นควรสั่งฟ้องผู้ต้องหาทั้งสอง พนักงานสอบสวนจะส่งสำนวนพร้อมด้วยความเห็นได้เฉพาะกรณีกล่าวหาว่า นายรุจน์กระทำความผิดเท่านั้น ทั้งนี้เพราะยังจับตัวนายรุจน์ไม่ได้จึงเข้าเกณฑ์กรณี รู้ตัวผู้กระทำความผิด แต่เรียกหรือจับตัวยังไม่ได้ ตามมาตรา ๑๔๑ วรรคสาม ถ้าพนักงานอัยการเห็นว่า ควรสั่งฟ้องก็ให้จัดการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อให้ได้ตัว ผู้ต้องหามา ส่วนกรณีนายชัยซึ่งหลบหนีการประกันตัวไปนั้นถือว่าเป็นกรณีรู้ตัว ผู้กระทำความผิด และผู้นั้นถูกควบคุมไว้แล้วปล่อยชั่วคราวไปตามมาตรา ๑๔๒ พนักงานสอบสวนจะต้องแยกสำนวนรอไว้จนกว่าจะจับกุมตัวได้จึงนำส่งพนักงาน อัยการพร้อมกับสำนวนการสอบสวน ตามมาตรา ๑๔๒ วรรคสาม ดังนั้น กรณีนี้พนักงานอัยการจึงรับสำนวนการสอบสวนไว้ได้เฉพาะในส่วนของนายรุจน์ เท่านั้น ส่วนที่เกี่ยวกับนายชัย พนักงานอัยการรับไว้ไม่ได้

ข้อ ๔. คำถาม พนักงานอัยการฟ้องนายเสริมเป็นจำเลยต่อศาลใน ข้อหาทำร้ายนางสาวสวย โดยไม่ถึงกับเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่กายหรือจิตใจ ขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๘๑ ซึ่งมีอัตราโทษจำคุก ไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ในวันนัดพิจารณา ของศาลชั้นต้นจำเลยให้การรับสารภาพ ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้ดสืบพยานโจทก์ โดยไม่ได้สอบถามจำเลยเรื่องทนายความ และพิพากษาลงโทษปรับจำเลย ๕๐๐ บาท

จำเลยอุทธรณ์ว่า ไม่ได้กระทำความผิดตามที่โจทก์ฟ้อง และการที่ศาลชั้นต้น ไม่สอบถามจำเลยเรื่องทนายความไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ศาลอุทธรณ์พิจารณาแล้วเห็นว่า การที่ศาลชั้นต้นไม่สอบถามจำเลยว่ามี และต้องการทนายความหรือไม่ ไม่ชอบด้วยกฎหมายจึงพิพากษาให้ยกคำ พิพากษาศาลชั้นต้น ให้ศาลชั้นต้นดำเนินกระบวนการพิจารณาให้ถูกต้องและพิพากษา ใหม่ตามรูปคดีต่อไป

ดังนี้ ให้วินิจฉัยว่า การที่ศาลอุทธรณ์มีคำพิพากษาให้ยกคำพิพากษา ศาลชั้นต้นชอบด้วยกฎหมายหรือไม่

ธงคำตอบ คดีที่นายเสริมจำเลยถูกฟ้องมีอัตราโทษจำคุก จึงเป็นหน้าที่ของศาลชั้นต้นที่จะต้องสอบถามจำเลยก่อนเริ่มพิจารณาว่าจำเลยมีและต้องการทนายความหรือไม่ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๓ วรรคสอง ซึ่งเป็นบทบัญญัติให้ความคุ้มครองสิทธิของจำเลย เมื่อศาลชั้นต้นไม่ได้ดำเนินการดังกล่าว จึงเป็นกรณีที่มีได้ปฏิบัติให้ถูกต้องตามกระบวนการพิจารณาอันเป็นการดำเนินการพิจารณาที่ไม่ชอบหากศาลอุทธรณ์เห็นว่าเป็นการจำเป็นศาลอุทธรณ์ย่อมมีอำนาจพิพากษายกคำพิพากษาศาลชั้นต้น และให้ศาลชั้นต้นทำการพิจารณาและพิพากษาใหม่ตามรูปคดีได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๐๘ (๒) คำพิพากษาศาลอุทธรณ์จึงชอบด้วยกฎหมายแล้ว (เทียบคำพิพากษาฎีกาที่ ๒๐๒๐/๒๕๔๒)

ข้อ ๕. คำถาม พนักงานอัยการฟ้องนายสม นายสาย และนายสุดเป็นจำเลยข้อหาร่วมกันปล้นทรัพย์นางสาวฟ้าใสผู้เสียหาย โดยบรรยายฟ้องด้วยว่าเจ้าพนักงานตำรวจจับจำเลยทั้งสามได้พร้อมทั้งเข็มขัดทองของผู้เสียหายที่ถูกจำเลยทั้งสามปล้นไปมาเป็นของกลาง แต่ในคำขอท้ายฟ้องโจทก์มิได้ขอให้ศาลสั่งคืนของกลางดังกล่าวแก่ผู้เสียหาย จำเลยทั้งสามให้การปฏิเสธอย่างฐานที่อยู่ข้อเท็จจริงที่ปรากฏในทางพิจารณาได้ความเป็นยุติว่า จำเลยทั้งสามมิได้กระทำความผิดฐานปล้นทรัพย์ แต่การกระทำของจำเลยทั้งสามเป็นความผิดฐานฉ้อโกงผู้เสียหาย ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง โจทก์อุทธรณ์ขอให้ลงโทษ

ให้วินิจฉัยว่า ศาลอุทธรณ์จะพิพากษาลงโทษจำเลยทั้งสามในความผิดฐานฉ้อโกงและมีคำสั่งคืนเข็มขัดทองของกลางแก่นางสาวฟ้าใสผู้เสียหายได้หรือไม่

ธงคำตอบ พนักงานอัยการโจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยทั้งสามในข้อหาปล้นทรัพย์ แม้ข้อเท็จจริงที่ปรากฏในการพิจารณาได้ความว่า จำเลยทั้งสามกระทำความผิดฐานฉ้อโกงก็ตาม แต่การกระทำความผิดฐานปล้นทรัพย์ก็เป็นการลักทรัพย์โดยรวมกันกระทำความผิดตั้งแต่ ๓ คนขึ้นไป และกระทำการอันมีลักษณะเป็นการชิงทรัพย์ซึ่งเป็นการได้ทรัพย์ของผู้เสียหายไปเช่นเดียวกัน

จึงถือไม่ได้ว่าข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏในการพิจารณาแตกต่างกับข้อเท็จจริงดังที่กล่าวในฟ้องในข้อสาระสำคัญ อันจะเป็นเหตุให้ศาลต้องยกฟ้อง เมื่อจำเลยทั้งสามให้การปฏิเสธอ้างฐานที่อยู่ แสดงว่าจำเลยทั้งสามมิได้หลงต่อสู ศาลจึงมีอำนาจพิพากษาลงโทษจำเลยทั้งสามในความผิดฐานฉ้อโกงตามที่พิจารณาได้ความได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๙๒ วรรคสาม (คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๙๙/๒๕๓๒, ๑๐๗๒/๒๕๓๔)

ส่วนเข้มขัดทองของกลางนั้นแม้โจทก์จะไม่มีคำขอเกี่ยวกับของกลางมาด้วยก็ตาม ศาลก็มีอำนาจสั่งคืนของกลางแก่เจ้าของได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๔๙ และ ๑๘๖ (๙) (คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๗๑๒/๒๕๓๒)

ข้อ ๖. คำถาม โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยในความผิดฐานทำร้ายร่างกายตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙๕ ซึ่งมีอัตราโทษจำคุกไม่เกินสองปีหรือปรับไม่เกินสี่พันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ จำเลยให้การปฏิเสธ ศาลชั้นต้นพิจารณาสืบพยานโจทก์และจำเลยเสร็จสิ้นแล้วพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดฐานทำร้ายร่างกายตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙๕ ลงโทษปรับสองพันบาท

(ก) โจทก์อุทธรณ์ขอให้ศาลอุทธรณ์ลงโทษจำคุกจำเลย

(ข) จำเลยอุทธรณ์ขอให้ศาลอุทธรณ์พิพากษายกฟ้องอ้างว่าพยานหลักฐาน โจทก์ที่นำสืบมาฟังลงโทษจำเลยไม่ได้

ดังนั้น ให้วินิจฉัยว่า อุทธรณ์ของโจทก์และอุทธรณ์ของจำเลย ต้องห้ามมิให้อุทธรณ์หรือไม่

ธงคำตอบ (ก) คดีนี้ศาลชั้นต้นพิพากษาลงโทษปรับจำเลยสองพันบาทที่โจทก์อุทธรณ์ขอให้ศาลอุทธรณ์ลงโทษจำคุกจำเลยเป็นการอุทธรณ์ขอให้ลงโทษจำเลยหนักขึ้น ซึ่งเป็นการโต้แย้งดุลพินิจในการลงโทษของศาลชั้นต้นที่กำหนดโทษไม่เหมาะสม จึงเป็นการอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริง เมื่อคดีนี้มีอัตราโทษอย่างสูงตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้จำคุกไม่เกินสองปีหรือปรับไม่เกินสี่พันบาท

หรือทั้งจำทั้งปรับ จึงห้ามมิให้โจทก์อุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริงตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๙๓ ทวิ

(ข) ที่จำเลยอุทธรณ์ว่า พยานหลักฐานที่โจทก์นำสืบมายังฟังลงโทษจำเลยไม่ได้นั้น เป็นการอุทธรณ์โต้แย้งเกี่ยวกับการใช้ดุลพินิจซึ่งนำพยานหลักฐานว่าพยานหลักฐานที่โจทก์นำสืบมาฟังลงโทษจำเลยได้หรือไม่เป็นการอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริง แต่จำเลยต้องคำพิพากษาให้ลงโทษปรับเกินหนึ่งพันบาท กรณีจึงต้องด้วยข้อยกเว้นตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๙๓ ทวิ (๔) ที่ให้จำเลยอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริงได้ ดังนั้น อุทธรณ์ของจำเลยตาม ข้อ (ข) จึงไม่ต้องห้าม

ข้อ ๗. คำถาม นายแดงไปแจ้งตำรวจเอกยกยศว่า นายดำใช้มีดแทงทำร้ายร่างกายนายขาวได้รับอันตรายสาหัส ขอให้ไปจับกุมดำเนินคดีตำรวจเอกยกยศไปที่บ้านของนายขาว พบนายขาวนอนสลบอยู่มีโลหิตไหลตามร่างกาย สอบถามคนในบ้านได้ความว่า นายขาวทะเลาะวิวาทกับนายดำและถูกนายดำแทง ตำรวจเอกยกยศจึงไปจับกุมนายดำโดยไม่มีหมายจับ และพาไปควบคุมไว้ที่สถานีตำรวจเป็นเวลา ๔๘ ชั่วโมงแล้วจึงนำไปขอฝากขังต่อศาลศาลอนุญาต ระหว่างการฝากขังครั้งแรก นายฟ้าเพื่อนของนายดำได้ยื่นคำร้องขอต่อศาลให้ปล่อยตัวนายดำอ้างว่า การจับกุมนายดำไม่ชอบ พนักงานสอบสวนไม่มีอำนาจควบคุมและศาลไม่มีอำนาจขังนายดำ พนักงานสอบสวนคัดค้านว่าการจับกุมกระทำโดยชอบเพราะเป็นความผิดซึ่งหน้าจับกุมได้โดยไม่ต้องมีหมายจับ และแม้การจับกุมจะไม่ชอบ การจับกุมกับการควบคุมและขังก็เป็นคนละตอนกัน นอกจากนี้นายฟ้าไม่มีสิทธิตามกฎหมายที่จะยื่นคำร้องเพราะไม่ใช่ผู้ต้องหาหรือญาติของผู้ต้องหา

ดังนี้ หากศาลได้สวนได้ข้อเท็จจริงดังกล่าวข้างต้น ศาลจะมีคำสั่งปล่อยนายดำได้หรือไม่

ธงคำตอบ ขณะที่ตำรวจเอกยกยศจับกุมนายดำ นายดำมิได้กำลังกระทำความผิด หรือพบในอาการใดซึ่งแทบจะไม่มี ความสงสัยเลยว่ นายดำได้

กระทำความผิดมาแล้วสด ๆ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๘๐ วรรคหนึ่ง และแม้ว่าความผิดฐานประทุษร้ายแก่ร่างกายจะเป็นความผิดอาญาดังระบุไว้ในบัญชีท้ายประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา อีกทั้งได้ปรากฏร่องรอยบาดแผลบนร่างกายนายขาว และมีพยานยืนยันว่านายดำใช้มีดแทงนายขาว ก็มีใช้ร่องรอยพิรุณบนร่างกายหรือเสื้อผ้าของนายดำอันจะถือว่าเป็นความผิดซึ่งหน้า ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๘๐ วรรคสอง (๒) ได้ อีกทั้งกรณีไม่มีเหตุที่จะจับได้โดยไม่มีหมายจับ การจับกุมนายดำจึงเป็นการกระทำที่ไม่ชอบ และทำให้การควบคุมและขังในเวลาต่อมาไม่ชอบด้วย

คำร้องของนายฟ้าเป็นการร้องตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๒๔๐ ซึ่งกำหนดให้ผู้ถูกคุมขังเอง พนักงานอัยการหรือบุคคลอื่นใดเพื่อประโยชน์ของผู้ถูกคุมขังมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้ศาลปล่อยได้ นายฟ้าแม้จะเป็นเพียงเพื่อนของนายดำก็มีสิทธิยื่นคำร้องดังกล่าว และเมื่อศาลไต่สวนแล้วได้ความว่าเป็นการจับกุมและขังที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ศาลย่อมมีคำสั่งปล่อยนายดำได้ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๔๐ (เทียบคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๖๖/๒๕๔๑)

ข้อ ๘. คำถาม โจทก์ฟ้องว่าจำเลยทำละเมิดขับรถยนต์โดยประมาทชนโจทก์บาดเจ็บสาหัสต้องเสียค่ารักษาพยาบาล เป็นเงิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท ขอให้จำเลยชดใช้ค่าเสียหายดังกล่าว จำเลยให้การว่าจำเลยมิได้ประมาท เหตุเกิดจากโจทก์วิ่งตัดหน้ารถยนต์ในระยะกระชั้นชิด ขอให้ยกฟ้อง คู่ความแถลงไม่ติดใจสืบพยาน ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยมีหน้าที่นำสืบหักล้างข้อสันนิษฐานตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๓๗ เมื่อไม่นำสืบจึงเป็นฝ่ายแพ้คดี

จำเลยอุทธรณ์ว่า โจทก์ได้ฟ้องจำเลยเป็นคดีอาญาฐานกระทำโดยประมาทเป็นเหตุให้โจทก์ได้รับอันตรายสาหัสด้วย หลังจากที่ศาลชั้นต้นคดีนี้พิพากษาแล้วได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดของศาลในคดีอาญาว่า จำเลยมิได้ประมาทให้

ยกฟ้อง ตามภาพถ่ายคำพิพากษาซึ่งเจ้าหน้าที่ศาลรับรองถูกต้องที่แนบมาทำย
อุทธรณ์ ขอให้ศาลอุทธรณ์พิพากษากลับเป็นยกฟ้อง

ดังนี้ ให้วินิจฉัยว่า ศาลอุทธรณ์จะรับฟังภาพถ่ายคำพิพากษาคดีอาญา
เป็นพยานหลักฐานในชั้นอุทธรณ์ และพิพากษากลับเป็นยกฟ้องได้หรือไม่

ธงคำตอบ ศาลอุทธรณ์รับฟังภาพถ่ายคำพิพากษาคดีอาญาที่แนบมา
ทำยอุทธรณ์เป็นพยานหลักฐานในชั้นอุทธรณ์ได้ ตามประมวลกฎหมายวิธี
พิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๔๓ (๓) (ข) เพราะคำพิพากษาดังกล่าวเพิ่งจะมี
ขึ้นหลังจากที่ศาลชั้นต้นคดีนี้ได้มีคำพิพากษาไปแล้ว ก่อนหน้านั้นคู่ความ
ไม่สามารถที่จะนำสืบเข้ามาในคดีได้และเนื่องจากคำพิพากษาของศาลเป็น
เอกสารมหาชน จึงรับฟังสำเนาอันรับรองถูกต้องเป็นพยานหลักฐานได้ตาม
ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑๒๗ (เทียบคำพิพากษาฎีกา
ที่ ๗๔๐๔-๗๔๐๕/๒๕๓๘)

เมื่อรับฟังภาพถ่ายคำพิพากษาคดีอาญาที่แนบมาทำยอุทธรณ์เป็นพยาน
หลักฐานได้แล้ว และคดีนี้เป็นคดีแพ่งที่เกี่ยวข้องกับอาญา ซึ่งตามประมวล
กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๔๖ บัญญัติว่าในการพิพากษาคดี
ส่วนแพ่ง ศาลจำต้องถือข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏในคำพิพากษาคดีส่วนอาญา
ศาลอุทธรณ์จึงต้องถือข้อเท็จจริงเป็นยุติว่าจำเลยมิได้ประมาทตามคำพิพากษา
คดีอาญา และพิพากษากลับให้ยกฟ้องได้

ข้อ ๙. คำถาม นายแดงและนายดำถูกจับกุมเพื่อดำเนินคดีข้อหาร่วม
กันฆ่านายเชียวผู้ตาย ชั้นสอบสวนนายแดงให้การว่า นายดำมาติดต่อกับนายแดง
จัดมือปืนเพื่อไปฆ่านายเชียว นายแดงจึงได้ไปติดต่อนายเหี้ยมมือปืนรับจ้างและ
พาไปพบนายดำ นายดำให้เงินนายแดง ๑๐,๐๐๐ บาท หลังจากนั้นสามวัน
มีคนเห็นนายเหี้ยมยิงนายเชียวตาย แต่นายเหี้ยมหลบหนีไปได้ ส่วนนายดำ
ให้การปฏิเสธ พนักงานสอบสวนได้ถามนายแดงว่ายินดีจะเบิกความเป็นพยาน
โจทก์ในชั้นพิจารณาของศาลหรือไม่ นายแดงรับว่ายินดี พนักงานสอบสวน
จึงกันนายแดงไว้เป็นพยาน พนักงานอัยการฟ้องนายดำเป็นจำเลยแต่ผู้เดียว

นายดำให้การปฏิเสธชั้นพิจารณาโจทก์คงมีแต่เพียงนายแดงมาเบิกความเป็นพยานยืนยันเรื่องที่นายดำให้นายแดงจัดหามือปืนให้ ส่วนนายดำนำสืบอ้างฐานที่อยู่ ศาลชั้นต้นพิจารณาแล้วพิพากษาว่านายดำมีความผิดฐานฆ่าผู้อื่นโดยเป็นผู้ใช้ นายดำอุทธรณ์ว่า

(ก) นายแดงเป็นผู้ร่วมกระทำความผิดจึงต้องห้ามมิให้โจทก์อ้างเป็นพยาน

(ข) คำเบิกความของนายแดงเกิดขึ้นจากการที่พนักงานสอบสวนให้รางวัลตอบแทนนายแดงด้วยการกันไว้เป็นพยาน จึงรับฟังไม่ได้

ดังนี้ ให้วินิจฉัยว่า อุทธรณ์ของนายดำทั้ง ๒ ข้อ ฟังขึ้นหรือไม่

ธงคำตอบ (ก) ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๓๒ บัญญัติห้ามมิให้โจทก์อ้างจำเลยเป็นพยานเท่านั้น หาได้ห้ามมิให้โจทก์อ้างผู้ร่วมกระทำความผิดกับจำเลยเป็นพยานไม่ เมื่อปรากฏว่าคดีนี้พนักงานสอบสวนได้กัมนายแดงไว้เป็นพยาน และพนักงานอัยการก็ฟ้องนายดำเป็นจำเลยแต่เพียงผู้เดียว มิได้ฟ้องนายแดงเป็นจำเลยด้วย โจทก์จึงอ้างนายแดงเป็นพยานได้อุทธรณ์ข้อ (ก) ของนายดำฟังไม่ขึ้น

(ข) นายแดงเป็นพยานบุคคลที่ถูกพนักงานสอบสวนกันไว้เป็นพยาน อีกทั้งนายแดงก็ยินดีเบิกความเป็นพยานโจทก์ด้วยความสมัครใจ จึงมิใช่พยานชนิดที่เกิดขึ้นจากการจูงใจ มีคำมั่นสัญญา ชูเชิญ หลอกลวง หรือโดยมิชอบประการอื่น อันจักต้องห้ามมิให้อ้างเป็นพยานหลักฐานตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๒๖ และมีใช้ถ้อยคำของบุคคลที่ไม่อาจรับฟังเป็นพยานหลักฐาน ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๒๔๓ วรรคสอง ด้วย อุทธรณ์ข้อ (ข) ของนายดำฟังไม่ขึ้นเช่นกัน

ข้อ ๑๐. คำถาม ข้อเท็จจริงในสำนวนการสอบสวนโดยย่อมีว่า เมื่อวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔ เวลา ๑๙ นาฬิกาเศษ นายเฉลาผู้ต้องหาได้เข้าไปหานางเฉลิมศรี ผู้เสียหาย อายุ ๓๒ ปี ซึ่งเป็นสาวสังคมที่มีชื่อเสียงที่บ้านเลขที่ ๑๕ ถนนพระราม ๖ แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร และถือโอกาสที่ผู้เสียหายอยู่บ้านคนเดียว ผู้ต้องหาได้เข้าไปปลุกปล้ำถอดเสื้อผ้า

ผู้เสียหายและขู่เช็ญว่าจะทำร้ายผู้เสียหายหากผู้เสียหายไม่ยินยอมให้ผู้ต้องหา
กระทำซ้ำเราผู้เสียหายจึงอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้ ผู้ต้องหาได้ข่มขืน
กระทำซ้ำเราผู้เสียหายจนสำเร็จความใคร่ ๑ ครั้ง ในวันเกิดเหตุผู้เสียหายได้ไป
แจ้งความและร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจนครบาลพญาไท
พนักงานสอบสวนจับกุมผู้ต้องหาได้ในวันเดียวกันและทำการสอบสวนตาม
กฎหมาย ชั้นสอบสวนผู้ต้องหาให้การปฏิเสธ และได้รับการประกันตัวไป

ให้ท่านในฐานะพนักงานอัยการโจทก์ร่างฟ้องผู้ต้องหาเป็นจำเลยใน
ข้อหาข่มขืนกระทำชำเราผู้เสียหายตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๗๖
โดยให้ร่างแต่เฉพาะใจความในคำฟ้องเท่านั้น

ธงคำตอบ ร่างคำฟ้องฐานข่มขืนกระทำชำเรา ตามประมวลกฎหมาย
อาญา มาตรา ๒๗๖

ข้อ ๑. เมื่อวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔ เวลาใกล้เที่ยง
จำเลยได้บังอาจข่มขืนกระทำชำเรานางเฉลิมศรีผู้เสียหาย ซึ่งมีโชภริยาตน โดย
ใช้กำลังกดข่มขู่ถอดเสื้อผ้าของผู้เสียหายออก และขู่เช็ญว่าจะทำร้ายผู้เสียหาย
หากผู้เสียหายไม่ยินยอมให้จำเลยกระทำชำเรา จนผู้เสียหายเกิดความกลัว และ
อยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้ แล้วจำเลยได้ข่มขืนกระทำชำเราผู้เสียหาย
จนจำเลยสำเร็จความใคร่ ๑ ครั้ง

เหตุเกิดที่ แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร

ข้อ ๒. ตามวันและเวลาดังกล่าวในฟ้องข้อ ๑. เจ้าพนักงานตำรวจจับ
จำเลยได้นำส่งพนักงานสอบสวนทำการสอบสวนแล้ว จำเลยให้การปฏิเสธ

ระหว่างสอบสวนจำเลยไม่ถูกควบคุมตัว เพราะได้รับการประกันตัวไป
ได้ส่งตัวจำเลยมาศาลพร้อมฟ้องนี้แล้ว

คดีนี้เป็นคดีความผิดอันยอมความได้ ผู้เสียหายได้ร้องทุกข์ต่อพนักงาน
สอบสวนโดยชอบแล้ว

ควรมีควรรแล้วแต่จะโปรด